

PREDLOG

PREDLOG PLATFORME ZA UČEŠĆE DELEGACIJE CRNE GORE, KOJU PREDVODI DUŠKO MARKOVIĆ, PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE, NA SEGMENTU NA VISOKOM NIVOU 25. KONFERENCIJE OKVIRNE KONVENCIJE UJEDINJENIH NACIJA O PROMJENI KLIME U MADRIDU, KRALJEVINA ŠPANIJA ,2. DECEMBAR 2019. GODINE

I UVODNE NAPOMENE

Dvadesetpeta Konferencija Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime (COP 25) biće održana od 2. do 13. decembra 2019. godine u Madridu, u Španiji. Konferencija će obuhvatiti:

- 25. zasijedanje Konferencije strana ugovornica (COP 25) Okvirne konvencije UN o promjeni klime (UNFCCC);
- 15. zasijedanje strana ugovornica Kjoto Protokola (CMP 15);
- Drugo zasijadajanje Konferencije strana ugovornica Pariskog sporazuma (CMA 2);
- 51 sjednica Pomoćnog organa Konvencije za nauku i tehnologiju (SBSTA 51);
- 51 . zasijedanje Pomoćnog organa Konvencije za implementaciju (SBI 51);

U okviru Konferencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama biće održan segment na visokom nivou, 2. decembra, na kojem je predviđeno učešće šefova država i vlada. Na segmentu na visokom nivou će učestovati delegacija Crne Gore koju će predvoditi predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković.

II REZULTATI DOSADAŠNJIH PREGOVORA

Konferencija održana u **Kopenhagenu**, u decembru 2009. godine, rezultirala je zaključcima pod nazivom **Kopenhagenski sporazum**, koji sadrže nekoliko ključnih elemenata na kojima je došlo do usaglašavanja stavova članica.

Konferencija održana u **Kankunu** u decembru 2010. rezultirala je **Kankunskim sporazumom** koji predstavlja ključan korak ka unapređenju planova za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte i pružanja pomoći zemljama u razvoju, kako bi se zaštitele od negativnih klimatskih uticaja i izgradile sopstvenu održivu budućnost.

Na Konferenciji u **Durbanu** u novembru 2011. pregovori su na uravnotežen način napredovali u cilju efikasne implementacije Konvencije, Kjoto protokola i Sporazuma iz Kankuna.

Konferencija u **Dohi** u decembru 2012. je rezultirala usvajanjem **Doha Amandamana** na Kjoto protokol, što predstavlja značajan mehanizam za pokretanje globalne klimatske akcije do 2020. godine.

Konferencije održane u **Varšavi**, u novembru 2013. i **Limi**, u decembru 2014. imale su izuzetan značaj u kontekstu kreiranja preduslova za budući sporazum u ovoj oblasti, kroz poziv svim članicama da na nacionalnom nivou iniciraju ili intenziviraju pripreme za svoje **Namjeravane nacionalno utvrđene doprinose** (INDC) smanjenju emisija gasova sa efektom stakljene baštne.

Konferencija u **Parizu** u decembru 2015. rezultirala je usvajanjem **Pariskog sporazuma**, koji predstavlja prvi globalni klimatski dogovor, kojim su se sve države članice Konvencije obavezale na kvantifikovanu obavezu smanjenja svojih emisija.

Konferencija u **Marakešu** održana u novembru 2016. je uspješno demonstrirala svijetu da je u toku implementacija Pariskog sporazuma i da se nastavlja konstruktivan duh multilateralne saradnje u dijelu klimatskih promjena.

Konferencija održana **u Bonu (COP23)** u decembru 2017. je rezultirala dogovorom da se rad na pravilima, procedurama i mehanizmima za sprovođenje Pariskog sporazuma mora okončati najkasnije do kraja 2018. godine.

Na COP24 održanom u decembru 2018. u **Katovicama**, u Poljskoj, završena je politička faza Talanoa dijaloga, na ministarskom nivou. Strane ugovornice su ukazale na svoje kratkoročne i dugoročne vizije u borbi protiv klimatskih promjena, povećanju ambicioznosti na koju poziva Pariski sporazum, kao i unapređenju Nacionalno utvrđenih doprinosa.

III AKTIVNOSTI NA SPROVOĐENJU KONVENCIJE I PROTOKOLA U CRNOJ GORI

Crna Gora se pridružila zemljama koje dijele zabrinutost i igraju aktivnu ulogu u međunarodnim naporima za rješavanje problema klimatskih promjena, pristupanjem Okvirnoj konvenciji UN o klimatskim promjenama (UNFCCC) 27. januara 2007. i ratifikacijom Kjoto protokola, 27. marta 2007. godine.

U cilju ispunjenja obaveza prema Konvenciji, Crna Gora je sprovedla niz aktivnosti u kontekstu izgradnje i jačanja strateškog i zakonodavnog okvira u ovoj oblasti. Do sada su izrađena dva **nacionalna izvještaja Crne Gore o klimatskim promjenama** prema Okvirnoj konvenciji UN o klimatskim promjenama (2010. i 2015.), a u toku je izrada **trećeg izvještaja**. Vlada je u septembru 2015. godine usvojila **Nacionalnu strategiju u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine** i u okviru tog dokumenta je **Namjeravani nacionalno utvrđeni doprinos** (INDC) Crne Gore za smanjenje emisija gasova staklene baštne. Ovim dokumentom se Crna Gora obavezala na 30 % smanjenja emisija gasova staklene baštne u odnosu na baznu 1990. godinu, do 2030 godine.

U dosadašnjem periodu, izrađena su dva **dvogodišnja ažurirana izvještaja Crne Gore o klimatskim promjenama** prema Okvirnoj konvenciji UN o klimatskim promjenama (januar 2016. i 2019.) a započeta je i inicijalna faza za **Treći ažurirani dvogodišnji izvještaj**.

Predsjednik Crne Gore, Filip Vujanović, 22.aprila 2016. potpisao je *Pariski sporazum* na svečanom događaju u organizaciji Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija Ban Ki Muna, u Njujorku. Skupština Crne Gore, na sjednici od 11.oktobra 2017.godine, izglasala je *Zakon o potvrđivanju Pariskog sporazuma*.

Vlada Crne Gore, 28. jula 2016. usvojila je *Nacionalnu strategiju za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom u periodu 2016-2020.*

Vlada Crne Gore je na sjednici od 27.12.2018. godine usvojila *Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine, za izvještajni period septembar 2015- septembar 2018. godine.*

Skupština Crne Gore je na sjednici od 28. decembra 2018. donijela *Zakon o potvrđivanju amandmana na Montrelaski protokol o supstancama koje oštećuju ozonski omotač* ("Sl. list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 001/19).

Vlada je na sjednici 17.oktobra 2019. godine utvrdila *Predlog zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena .*

IV OČEKIVANI REZULTATI I RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE UČEŠĆE DELEGACIJE CRNE GORE NA KONFERENCIJI

Očekivani rezultati od Konferencije u Madridu (COP 25) se kreću u pravcu izgradnje ambicija uoči 2020. godine u kojoj su se zemlje obavezale da će podnijeti ažurirane nacionalno namjeravane doprinose. Bitni napredak u oblasti klimatskih akcija biće pokrenut u oblastima finansija, transparentnosti klimatskih akcija, šumarstva i poljoprivrede, tehnologije, izgradnje kapaciteta, itd.

Imajući u vidu da je Crna Gora, u decembru 2018., otvorila Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene, učešće u globalnim pregovorima u okviru klimatskih promjena je značajno i u pogledu integracionih procesa, naročito u kontekstu kompatibilnosti EU klimatske politike i globalnih klimatskih obaveza i stremljenja.

V SEGMENT KONFERENCIJE NA VISOKOM NIVOU I STAVOVI KOJE ĆE ZASTUPATI DELEGACIJA CRNE GORE

Na Konferenciji je predviđeno izlaganje Predsjednika Vlade Crne Gore, Duška Markovića.

Crna Gora kao država koja je ratifikovala Pariski sporazum će predstaviti svoje domete u klimatskoj politici, trenutne aktivnosti i naredne planove na svom putu ka karbon-neutralnom društvu. Crna Gora će se zalagati za jačanje finansijskih mehanizama za podršku zemljama u razvoju od strane visoko razvijenih zemalja, kao i mehanizama za transfer znanja i niskokarbonских tehnologija.

VI PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE CRNE GORE

Delegaciju Crne Gore na segmentu na visokom nivou u okviru 25. zasjedanja Konferencije zemalja članica Okvirne konvencije UN o promjeni klime predvodiće Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** kao šef Delegacije. Takođe, Delegaciju Crne Gore će sačinjavati:

1. **Aleksandar Eraković**, ambasador Crne Gore u Kraljevini Španiji
2. **Dragoljub Bulatović**, šef Kabineta predsjednika Vlade;
3. **Dragana Radulović**, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku i bezbjednosnu politiku;
4. **Srđan Kusovac**, savjetnik predsjednika Vlade;
5. **Ešef Husić**, generalni direktor Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Troškovi puta i boravka članova Delegacije padaju na teret institucija iz kojih dolaze.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2019. godine, razmotrila i utvrdila Platformu za učešće Delegacije Crne Gore koju predvodi **Duško Marković**, predsjednik Vlade Crne Gore, na segmentu na visokom nivou 25. zasjedanja Konferencije Okvirne konvencije UN o klimatskim promjenama(COP 25), 2. decembra 2019. godine u Madridu, Kraljevina Španija.

2. Za članove Delegacije određuju se:

- **Aleksandar Eraković**, ambasador Crne Gore u Kraljevini Španiji
- **Dragoljub Bulatović**, šef Kabineta predsjednika Vlade;
- **Dragana Radulović**, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku i bezbjednosnu politiku;
- **Srđan Kusovac**, savjetnik predsjednika Vlade;
- **Ešef Husić**, generalni direktor Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.